

Dosarul nr.3ra-21/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Vasile Irimca împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și a
Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actului administrativ, restabilirea în
funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și a fost menținută
hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 31 iulie 2018, Vasile Irimca a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Serviciului Vamal al Republicii Moldova și a Biroului Vamal Centru cu privire la
anularea actului administrativ, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea
salariului pentru lipsa forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este angajat în funcția de
inspector principal în cadrul Postului Vamal Sculeni (PVFI, rutier), Biroul Vamal
Centru. Însă, prin ordinul nr. 410-p din 28 mai 2018 emis de Directorul Serviciului
Vamal, Vitalie Vrabie, a fost suspendat din funcție, începând cu data de 17 mai
2018 în temeiul art. 53 lit. b) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008.

Vasile Irimca a menționat că a luat cunoștință de ordinul nr. 410-p din 28 mai
2018 emis de Directorul Serviciului Vamal, Vitalie Vrabie la data de 4 iulie 2018,
fapt confirmat prin semnătura aplicată pe ordinul contestat.

Conform prevederilor art. 3 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a)autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b)subdiviziunile autorităților publice; c)funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b).

A specificat că, la caz, ordinul Directorului Serviciului Vamal de suspendare din funcție constituie obiect al acțiunii în contenciosul administrativ.

În opinia reclamatului ordinul nr. 410-p din 28 mai 2018 emis de Directorul Serviciului Vamal, Vitalie Vrabie, de suspendare din funcție, este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, din următoarele considerente: ordinul dat a fost emis în perioada când el era în concediu medical, fapt confirmat prin buletinul de boală anexat la prezenta cerere; ordinul contestat este fictiv deoarece a fost emis la data de 28 mai 2018, adică cu 11 zile mai târziu decât data la care se pretinde că a avut loc suspendarea de facto.

În urma concretizării cerințelor Vasile Irimca a solicitat anularea ordinului nr. 410-p din 28 mai 2018, emis de Directorul Serviciului Vamal, prin care a fost suspendat din funcție, începând cu 17 mai 2018; restabilirea sa în funcția deținută în cadrul Postului Vamal Sculeni (PVFI), Biroul Vamal Centru, începând cu data de 17 mai 2018, încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul reclamantului a salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă, începând cu 17 mai 2018 și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei.

Prin hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de către Vasile Irimca. S-a anulat ordinul Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr.410-p din 28 mai 2018, ca fiind neîntemeiat. S-a restabilit Vasile Irimca, în funcția de inspector principal Post vamal Sculeni, Biroul Vamal Centru, începând cu 17 mai 2018. S-a dispus încasarea din contul Serviciului Vamal al Republicii Moldova în beneficiul lui Vasile Irimca, despăgubirea sub forma salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă începând cu 17 mai 2018 până la 13 februarie 2019. S-a dispus încasarea din contul Serviciului Vamal al Republicii Moldova în beneficiul lui Vasile Irimca a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei. Hotărârea privind restabilirea în funcție a lui Vasile Irimca și încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă a fost dispusă spre executare imediată.

Prin decizia din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 15 august 2019, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a depus recurs, fiind completat prin cererea de recurs motivată din 19 septembrie 2019 împotriva deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, a invocat că nu este de acord cu decizia contestată din considerentele ce urmează. Instanțele de judecată la adoptarea soluției nefondat au argumentat că

intimatul a fost suspendat ulterior emiterii ordinului de inițiere a anchetei de serviciu, fapt ce constituie o încălcare de procedură și prin ce sunt afectate drepturile angajatului. Or, de fapt, ordinul cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu datează cu 28 mai 2018, pe cînd ordinul de inițiere a anchetei de serviciu cu data de 23 mai 2018.

A mai menționat că, instanțele inferioare nu au motivat ce procedură legală a fost încălcată la emiterea ordinului de suspendare a raporturilor de muncă și cum anume circumstanțele descrise au afectat drepturile angajatului, fiind prezumată doar o situație precum că în cazul în care salariatul nu era în concediu medical, acesta avea posibilitatea de a-și continua activitatea pînă la 28 mai 2018 (data emiterii ordinului de angajare). Cu toate că, în acest sens a fost comunicat instanțelor că anume faptul aflării în concediu medical a servit temei de suspendare a raporturilor de muncă din data de 17 mai 2018, astfel nefiind afectate drepturile angajatului.

Recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Prin referința depusă la data de 16 septembrie 2019, Vasile Irimca reprezentat de avocatul Arina Țurcan-Donțu a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1), 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Astfel, Colegiul judiciar consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece decizia contestată datează cu

17 iulie 2019, iar cererea de recurs a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău la 15 august 2019 (f.d.121).

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie de respingere a acțiunii, din motivele ce succed.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție precizează că prezentul litigiu este guvernat de prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019).

În temeiul art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

În speță, se reține că obiectul litigiului dedus judecării constituie ordinul nr. 410-p din 28 mai 2018 a Serviciului Vamal, prin care Vasile Irimca a fost suspendat din funcție începând cu data de 17 mai 2018 în temeiul art. 53 lit. b) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 (f.d.3).

În conformitate cu dispozițiile art 16 alin. (1), (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate. Acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin

nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

Vasile Irimca nefiind de acord cu ordinul sus menționat, la data de 31 iulie 2018, a înaintat în instanță prezenta acțiune împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și a Biroului Vamal Centru, prin care a solicitat anularea acestuia, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.

Instanțele ierarhic inferioare fiind învestite cu judecarea cauzei au ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios și argumentele invocate în cererea de recurs, consideră că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

În favoarea concluziei date se menționează următoarele.

În conformitate cu art. 40 alin. (1) din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, modificarea, suspendarea raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal și reîncadrarea acestuia în funcție se efectuează conform prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Conform art. 53 lit. b) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, raporturile de serviciu se suspendă de către autoritatea publică: pe durata anchetei de serviciu în privința funcționarului public, dacă exercitarea în continuare a atribuțiilor de către acesta ar putea afecta desfășurarea obiectivă a anchetei și rezultatele acesteia.

Din suportul probotariu anexat la materialele cauzei se denotă cu certitudine că, prin ordinul nr. 241-O din 23 mai 2018 a Serviciului Vamal a fost inițiată o anchetă de serviciu în privința colaboratorului vamal Vasile Irimca (f.d.19).

Prin raportul Direcției securitate internă a Serviciului Vamal din 24 mai 2018 s-a stabilit în cadrul examinării anchetei de serviciu, faptul reținerii colaboratorului vamal în cauza penală cu nr. 2018869002 pornită la 5 ianuarie 2018, conform prevederilor art. 248 din Codul penal. Totodată, prin raportul dat s-a propus înlăturarea de la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu sau suspendarea raportului de serviciu a colaboratorului vamal Vasile Irimca (f.d.20).

Astfel că, la data de 28 mai 2018, în temeiul raportului sus menționat și a art. 53 lit. b) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008, Vasile Irimca prin ordinul nr. 410-p a fost suspendat din funcție începând cu data 17 mai 2018 până la finalizarea anchetei de serviciu.

În conformitate cu dispozițiile art 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Ținând cont de circumstanțele constatate cât și prevederile legale menționate, la caz, instanța de recurs atestă legalitatea ordinului contestat, or, de fapt careva temeiuri pentru anularea acestuia nu există.

Subsecvent, la acest capitol, instanța de recurs apreciază critic alegația instanțelor ierarhic inferioare precum că ordinul privind efectuarea anchetei de serviciu (23 mai 2018) a fost emis ulterior datei suspendării raporturilor de muncă, fapt care denotă o încălcare de procedură și care afectează drepturile angajatului Vasile Irimca.

Deoarece, ordinul privind inițierea anchetei de serviciu în privința lui Vasile Irimca a fost emis la 23 mai 2018, iar ordinul de suspendare din funcție datează cu 28 mai 2018. Prin urmare, consecutivitatea emiterii acestora se reține a fi respectată, careva încălcări de procedură nefiind stabilite.

Referitor la mențiunea suspendării raporturilor de serviciu începând cu data 17 mai 2018, instanța de recurs notează că conform certificatului de concediu medical, în perioada 17 mai 2018 – 28 mai 2018 Vasile Irimca s-a aflat în staționar la IMSP Spitalul raional Ungheni.

În conformitate cu prevederile art. 52 lit. d) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, raporturile de serviciu se suspendă în următoarele circumstanțe ce nu depind de voința părților: boală sau traumă.

Prin urmare, în asemenea circumstanțe, instanțele inferioare eronat au conchis că prin ordinul din 28 mai 2018 privind suspendarea lui Vasile Irimca din funcție începând cu 17 mai 2018, sunt afectate drepturile acestuia, or, de fapt raporturile de serviciu erau suspendate de drept în legătură cu aflarea acestuia în concediu medical, în temeiul art. 52 lit. d).

Totodată, nu poate fi reținut nici argumentul instanțelor de judecată referitor la faptul că ordinul contestat nu este motivat, nu sunt indicate circumstanțele de fapt ce au determinat suspendarea, or, Vasile Irimca a fost suspendat drept urmare a examinării raportului Direcției Integritate și Supraveghere nr. 3604 din 24 mai 2018 și în scopul neafectării desfășurării obiective a anchetei de serviciu.

În consecință, circumstanțele descrise permit completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ să conchidă că, instanța de apel și prima instanță, au interpretat și au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care hotărârile pronunțate, nu pot fi menținute ca legale și întemeiate.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acțiunea depusă de Irimca Vasile, este neîntemeiată și pasibilă de respingere.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate și interpretate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, a casa integral decizia din 17 iulie 2019 a

Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a emite o nouă decizie de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

Se casează integral decizia din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Irimca împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și a Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actului administrativ, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge acțiunea depusă de către Vasile Irimca împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și a Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actului administrativ, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu